

KPSS

2023

2018-2022

**EĞİTİM
BİLİMLERİ**

**KONU KONU DÜZENLENMİŞ
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ**

**ÇIKMIŞ
SORULAR**

SON

**5
YIL**

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

**Öğretmen Adayları İçin KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ
KONU KONU DÜZENLENMİŞ TAMAMI ÇÖZÜMLÜ ÇIKMIŞ SORULAR**

ISBN 978-0-2022-0107-8

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayinevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

"Bu kitapta yer alan geçmiş yıllarda ÖSYM'nin yapmış olduğu sınavlardaki **ÇIKMIŞ SORULAR**'ın her hakkı ÖSYM'ye aittir. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması ya da kullanılması, yayımlanması ÖSYM'nin yazılı izni olmadan yapılamaz. **Pegem Akademi Yayıncılık telif ücreti ödeyerek bu izni almıştır.**"

53. Baskı: Kasım 2022, Ankara

Yayın-Proje: Özge Türk
Dizgi-Grafik Tasarım: İlkur Öztürk
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ
Saray Mah. 126 Cad. No: 20/A
Kazan/ANKARA
Tel: (0312) 802 00 53-54

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Değerli Öğretmen Adayları,

KPSS'ye hazırlanan öğretmen adaylarımız KPSS'de çıkan soruları incelemekte, çözmekte ve kendini geliştirmek, eksiklerini fark edip tamamlamak adına çalışmalarına dâhil etmektedir. Öğretmen adaylarının bu yönde yaptıkları çalışmaların başarı oranları üzerindeki olumlu etkisi göz ardı edilemeyeceğinden kitabımızda 2018 yılından 2022 yılına kadar yapılan KPSS Eğitim Bilimleri alanında yöneltilen tüm sorulara yer verilmiştir. Kitapta;

- sorular ilk olarak sekiz ana başlık altında toplanmış (Gelişim Psikolojisi, Öğrenme Psikolojisi, Rehberlik ve Özel Eğitim, Program Geliştirme, Sınıf Yönetimi, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Ölçme ve Değerlendirme),
- ardından her bir başlık konularına göre ayrılmış,
- sorular yıl yıl sıraya dizilmiş,
- her sorunun ayrıntılı çözümlerine yer verilmiştir.

Öğretmen adaylarının geleceğe umutla bakabilmeleri, eğitimini aldıkları alanda kendilerini gerçekleştirebilmeleri ve ülkeye, onları bekleyen genç beyinlere ulaşmalarında karşılarına çıkan engelleri aşmalarına yardımcı olması amacıyla hazırlanan KPSS Konu Konu Düzenlenmiş Tamamı Çözümlü Eğitim Bilimleri Çıkmış Sorular kitabı ile sizlere faydalı olacağımızı umuyor ve hepimize başarılar diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık

GELİŞİM PSİKOLOJİSİ

Gelişimin Temel Kavramları.....	3
Gelişimin Temel İlkeleri.....	6
Fiziksel ve Psikomotor Gelişim.....	7
Bilişsel Gelişim.....	11
Dil Gelişimi.....	17
Kişilik Gelişimi.....	19
Ahlak Gelişimi.....	27

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ

Öğrenme ile ilgili Temel Kavramlar.....	35
Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler.....	36
Davranışçı Öğrenme Kuramları.....	38
Klasik (Tepkisel) Koşullanma.....	39
Bitişiklik Kuramı.....	41
Bağ Kuramı.....	42
Edimsel (Operant) Koşullanma.....	44
Sosyal Öğrenme Kuramı.....	51
Bilişsel Öğrenme Kuramları.....	59
Gestalt Kuramı.....	60
Bilgi İşleme Kuramı.....	64
İnşancıl (Hümanistik) Kuram.....	68

REHBERLİK VE ÖZEL EĞİTİM

Rehberliğin İlkeleri.....	73
Çağdaş Eğitim Anlayışı ve Öğrenci Kişilik Hizmetleri.....	74
Okullarda Rehberlik Hizmetleri.....	77
Başlıca Rehberlik Türleri.....	81
Bireyi Tanıma Teknikleri.....	85
Test Dışı Teknikler.....	89
Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programları.....	90
Özel Eğitim.....	92
Rehberlik Modelleri.....	96
Mesleki Danışma Kuramları.....	98
Rehberlik Hizmetlerinde Örgütlenme.....	101
Rehberlik Problem Alanları.....	103

PROGRAM GELİŞTİRME

Program Geliştirmeye Giriş.....	107
Program Geliştirmenin Planlanması.....	109
Hedefler ve Belirlenmesi.....	111
İçerik.....	112
Eğitim Durumları.....	113
Plan.....	115
Posner'a Göre Program Türleri.....	116
Yenilenmiş Bilişsel Alan Taksonomisi.....	117
Program Tasarım Yaklaşımları.....	118
İçerik Düzenleme Yaklaşımları.....	120
Program Geliştirmenin Kuramsal Temelleri.....	122

SINIF YÖNETİMİ

Sınıf Yönetimi.....	125
---------------------	-----

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYAL TASARIMI

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı.....	134
---	-----

ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ

Öğretim İlkeleri, Kuram-Model ve Yaklaşımları.....	147
Öğretme-Öğrenme Yaklaşımları-Model Kuramları.....	149
Öğretim Stratejileri.....	161
Öğretim Yöntemleri.....	164
Öğretim Teknikleri.....	170
Diğer Öğretim Teknikleri.....	182
Düşünme Biçimleri.....	189

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Temel Kavramlar.....	196
Ölçme Araçlarında Bulunması Gereken Nitelikler.....	201
Eğitimde Kullanılan Ölçme Araçları.....	210
Test ve Madde İstatistikleri.....	215

GELİŞİM PSİKOLOJİSİ

- Gelişimin Temel Kavramları
- Gelişimin Temel İlkeleri
- Fiziksel ve Psikomotor Gelişim
- Bilişsel Gelişim
- Dil Gelişimi
- Kişilik Gelişimi
- Ahlak Gelişimi

GELİŞİMİN TEMEL KAVRAMLARI

1. Altı yaşındaki Tuna yaşitlarına göre zayıf bir çocuktur. O yıl okula başlayan Tuna, yazı yazarken bileklerinin çok ağrıdığını söyleyerek sık sık ağlamaktadır. Ayrıca okula başlamasının üzerinden dört ay geçmesine rağmen hâlâ annesinden ayrılırken zorlanmakta ve okula gitmek istememektedir.

Tuna'nın yaşadığı bu sıkıntılar, aşağıdaki gelişim kavramlarının hangi iki-sindeki sorunlardan kaynaklanmaktadır?

- A) Olgunlaşma - Hazırbulunuşluk
- B) Büyüme - Olgunlaşma
- C) Hazırbulunuşluk - Kritik dönem
- D) Kritik dönem - Büyüme
- E) Hazırbulunuşluk - Büyüme

2. **Gelişimle ilgili aşağıdaki kavram açıklamalarından hangisi yanlıştır?**

- A) Kritik gelişim dönemleri, organizmanın belli bir gelişim aşamasından diğerine geçmesini sağlayan gelişimsel zaman dilimleridir.
- B) Olgunlaşma, vücut organlarının öğrenmeden bağımsız olarak ve kalıtımın etkisiyle geçirdiği biyolojik değişimdir.
- C) Hazırbulunuşluk; bireyin önceki öğrenmeleri, ilgileri, tutumları, yetenekleri, güdülenmişlik düzeyi, sağlık durumu ve olgunlaşma düzeyi ile yeni bir öğrenmeye hazır olmasıdır.
- D) Öğrenme, bireyin çevresi ile etkileşimleri sonucunda davranışında oluşan nispeten kalıcı değişimdir.
- E) Gelişim; organizmanın döllemeden başlayarak zihinsel, bedensel, duygusal, sosyal ve dille ilgili alanlarda sürekli ilerleme kaydederek değişmesidir.

3. Aşağıdakilerden hangisi Bronfenbrenner'in Ekolojik Sistemler Kuramı'nın önermelerinden değildir?

- A) Çevresel sistemler birbirleriyle bağlantılı olacak şekilde çocuğun gelişimini etkiler.
- B) Çocuğun içerisinde büyüdüğü ekosistem, çocuğun merkezde olduğu bir dizi katmandan oluşur.
- C) Aile, toplumun etkilerinin süzülerek çocuğa ulaşmasını sağlayan bir filtre görevi görmektedir.
- D) Çevresel sistemler merkezden dışa doğru genişledikçe çocuğun gelişimi üzerindeki etkisi de artar.
- E) Çevresel sistemlerin çocuk gelişimi üzerindeki etkisi doğrudan ve dolaylı olabilir.

4. Öğrencilerine “Doğal sayıları hepimiz öğrendiğimize göre artık kesirli sayılara geçebiliriz.” diyen bir öğretmen, gelişim psikolojisinin aşağıdaki temel kavramlarından hangisini esas almıştır?

- A) Olgunlaşma
- B) Hazırbulunuşluk
- C) Büyüme
- D) Kritik dönem
- E) Gelişim

GELİŞİMİN TEMEL KAVRAMLARI (ÇÖZÜM)

1. Olgunlaşma; organizmanın kalıtımın belirlediği bir plan dahilinde gelişimsel olarak belli bir düzeye erişmesidir. Organizmanın bir şeyi yapabilecek düzeye erişmesini yani niteliksel, işlevsel değişimleri ifade eder. Soruda okula o yıl başlayan çocuğun yazı yazarken bileklerinin ağrıdığına ifade edilmesi ince kas gelişiminin henüz yeterince olgunlaşmadığının göstergesidir.

Hazırbulunusluk; olgunlaşma sürecini de içeren bir kavramdır. Organizmanın hem biyolojik hem de yaşantı olarak bir gelişim özelliğini kazanmaya hazır olma durumunu ifade eder. Biyolojik olarak hazır olmak büyüme ve olgunlaşmayı; yaşantı olarak hazır olmak ise ön bilgi ve güdülenmeyi içerir. Soruda çocuğun okula giderken annesinden ayrılmakta güçlük çekmesi ve okula gitmek istememesi güdülenme yani istekli olma ile ilgili bir durumdur. Bu da hazırbulunusluğun yaşantı ile ilgili olan kısmında sorun olduğunu göstermektedir.

Cevap A

2. Kritik dönem; organizmanın bir özelliği kazanabilmesi için en elverişli dönemleri ve Perez uyarıcılara en açık dönemleri ifade eder. Bu dönemler bir dönemden diğerine geçmeyi sağlayan bir nitelikten çok o özelliğin sağlıklı ve kolay kazanılması niteliğini taşımaktadır. Soru seçenekleri incelendiğinde A seçeneğinde yer alan ifade dışında diğer seçeneklerin doğru olduğu görülmektedir.

Cevap A

3. Ekolojik sistem yaklaşımına göre bireysel gelişimi anlamak için bireyin ekolojik çevresiyle ilişkilerini incelemek gerekir. Ekolojik çevreyi dört alt sistem içinde ele alır.

Mikrosistem: Bireyi çevreleyen en içteki katmandır. Bireyin gelişiminde birebir etkili olan aile, okul, yakın arkadaşlar ve akrabalar gibi birimlerin bireyle olan etkileşimleri bu katmanı oluşturur. Aile, okul, akraba grubu gibi birçok öge mikrosistemin üyesidir.

Mezosistem: Kişinin yaşamındaki sistemlerin keşişimidir. Örneğin bir yetişkin için aile, iş ve arkadaşların mikrosistem içerisindeki bağlantıları mezosistemi tanımlamaktadır.

Ekzosistem: Mezosistemi çevreleyen ve kit ile iletişim araçları, yasal düzenlemeler gibi bireyin gelişiminde dolaylı etkili olan birimlerden oluşan sistemin oluşturduğu katmandır. Anne babanın çalışma alanı çocuğun katılımı en düşük düzeyde olmasına rağmen çocuk üzerinde derin bir etkiye sahiptir. Çocuğun devam ettiği okulun yasal düzenlemeleri de bu katmandadır.

Makrosistem: Geniş kültürel bağlamı ifade eder. Doğu- batı kültürleri, ulusal, ekonomik, alt kültürler gibi. Mezosistemi çevrelemektedir. Örneğin büyük bir şehirde yaşayan bir çocukla, köyde yaşayan bir çocuğun inanç ve değerleri farklı olur. Bu yaklaşım çevresel sistemlerden en içteki sistemin çocuğun gelişimi üzerinde en fazla etkili olduğunu vurgulamaktadır.

Cevap D

4. Bireyin herhangi bir beceriyi edinebilmesi için önceden sahip olması gereken özellikler ve yeterlilikler bütünü hazırbulunusluk olarak adlandırılmaktadır. Hazırbulunusluk bireyin olgunlaşması, önceki öğrenmeleri, ilgisi, tutumu, güdülenmişlik düzeyi, yeteneği ve sağlığı gibi pek çok etmeni içermektedir (İnanç, Bilgin, & Atıcı, 2012). Öğretmenin "Doğal sayıları hepiniz öğrendiğinize göre artık kesirli sayılara geçebiliriz." tepkisi hazırbulunusluk kavramıyla ilgilidir.

Cevap B

GELİŞİMİN TEMEL İLKELERİ

1. Birinci sınıf öğretmeni Tuğba Hanım, ilk dönemin sonunda sınıfındaki öğrencilerin genelini akıcı bir şekilde okumaya başladıklarını gözlemlemiştir. Ancak öğrencilerinden biri olan Can'ın henüz arkadaşları kadar akıcı okuyamadığını belirleyen Tuğba Hanım, Can'ın ailesiyle görüşerek genel durumu hakkında bilgi almış, okul rehberlik servisiyle görüşmüş ve Can'ı derslerde dikkatle gözlemlemiştir. Can'ın gelişimi ve genel durumuyla ilgili her şeyin normal olduğunu anlayan Tuğba Hanım, Can'ın sınıftaki diğer çocuklar kadar akıcı okuyamamasına anlam verememiştir.

Can'ın bu durumu aşağıdaki gelişim ilkelerinden hangisiyle en iyi açıklanmaktadır?

- A) Gelişim değişik alanlarda nöbetleşerek devam eder.
B) Gelişim tüm alanlarıyla bir bütündür.
C) Gelişim genelden özele doğru olur.
D) Gelişimde bireysel farklılıklar vardır.
E) Gelişimde kalıtım ve çevre etkilidir.

2. Gelişim “baştan ayağa” ve “genelden özele” doğru gerçekleşir.

Gelişimin bu iki yönelimiyle ilgili,

- I. Bebeğin önce kafasını dik tutmayı, ardından oturabilmeyi, emeklemeyi ve son olarak yürümeyi başarabilmesi “baştan ayağa” ilkesine örnektir.
II. Bebeğin tek heceleri çıkarmadan önce agulaması “baştan ayağa” ilkesine örnektir.
III. Bebeğin önce büyük sonra küçük kaslarının kontrolünü kazanması “genelden özele” ilkesine örnektir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

1. Soru kökünde Tuğba adlı sınıf öğretmenin öğrencilerini izlediği ve Can adlı öğrencinin okuma-yazma konusunda daha az gelişim gösterdiğini fark ettiği ifade edilmiştir. Bu durum “Gelişimde bireysel farklar vardır.” ilkesi ile ilgilidir.

Cevap D

2. “Gelişim baştan ayağa, içten dışa doğrudur.” ilkesine göre gelişim baştan vücudun alt kısımlarına doğru ilerler. Anne karnından itibaren önce baş sonra gövde en son ayakların gelişimi söz konusudur. Bu gelişim ilkesi, büyümenin ve gelişimin yönünü tanımlar.

“Gelişim genelden özele doğru gerçekleşir.” ilkesine göre gelişim ve kontrol vücudun merkezinden dışa doğru gerçekleşir. Önce iç organ oluşumu sonradan orta tabaka ve en son dış tabakanın oluşumu söz konusudur.

I ve III. öncüllerdeki ifadeler doğrudur. Ancak II. öncülde verilen ifadenin baştan ayağa doğru ilkesiyle ilişkili olmadığı görülmektedir.

Cevap D